

V I Lenin

Protest av det finländska folket

Vi återger här i fullständigt skick en ny masspetition, varigenom det finländska folket bestämt protesterar mot regeringens politik, som har kränkt och fortsätter att kränka Finlands konstitution och därigenom bryter den *ed*, som högtidligt avlagts av alla tsarer, från Alexander I till Nikolaus II.

Petitionen överlämnades den 17 (30) september 1901 till den finländska senaten för vidarebefordran till tsaren. Den har undertecknats av 473 363 finländare av båda könen och från alla samhällsskikt, dvs av nästan *en halv miljon* medborgare. Finland har sammanlagt en befolkning på 2,5 miljoner, så den nya petitionen uttrycker sannerligen hela folkets röst.

Petitionen lyder i sin helhet*:

”Stormäktigste, Allernådigste Kejsare och Storfurste!

Eders Kejsrerliga Majestäts beslut i frågan om ändring av Finlands värnpliktslag har överallt i detta land väckt bestörtning och djupaste sorg.

De påbud, vilka av Eders Kejsrerliga Majestät den 12 juli (29 juni) detta år stadfästs såsom manifest och lag om värnplikt, utgöra en genomgripande kränkning av Storfurstendömet grundlagar samt av dyrbara rättigheter, som i kraft av lagarna tillhöra det finska folket och de enskilda medborgarna i landet.

Enligt grundlag kunna bestämmelser angående medborgarnas skyldigheter för landets försvar icke utfärdas annorlunda än med Ständernas samtycke. I enlighet härmed har värnpliktslagen av 1878 tillkommit genom samstämmigt beslut av Kejsar Alexander II och Ständerna. Under Alexander III:s regering vidtogos åtskilliga ändringar i denna lag, men aldrig utan Ständernas medverkan. Nu däremot har utan Ständernas bifall förklarats, att 1878 års lag upphör att gälla, och de i dess ställe utfärdade nya författningarna äro helt och hållet avvikande från Ständernas beslut vid urtima lantdagen år 1899.

En av de viktigaste rättigheter, som tillkomma varje finsk medborgare, är den att leva och verka under hägnet av Finlands lagar. Nu skall denna rättighet berövas tusende och åter tusende finska medborgare, i det den nya värnpliktsförfattningen ålägger dem att tjäna i ryska trupper. Och värnpliktens fullgörande förvandlas till ett lidande för de landets söner, som intvingas i trupper, där rådande språk, religion, seder och levnadsvanor äro för dem främmande.

De nya författningarna upphäva all laglig begränsning av det årliga uppbådets omfattning. Dessutom saknas i dem varje erkännande av Ständernas i grundlag stadgade rätt att delta i militärbudgetens reglering.

Till och med lantvärnet göres, i strid med grundlagsstadganden i 1878 års lag, helt och hållet beroende av krigsministeriets förfogande.

Intrycket av sådana stadganden mildras ej genom de i manifestet tillkännagivna lättnaderna under en tillsvidare obestämd övergångstid, då uppbådets temporära minskning är avsedd att efterföljas av obegränsad utskrivning till rysk krigstjänst.

Finlands folk har icke begärt någon lindring i sin nuvarande militärbörda. Ständerna, som uttalat folkets tankar, hava ådagalagt dess beredvillighet att efter måttet av sina krafter öka Finlands bidrag till rikets försvar, under bibehållande av den finska militärens rättsliga ställning såsom finsk institution.

---

* Här följer den ursprungliga svenska texten till den s k stora adressen med undantag av att stavningen och några gammalmodiga uttryck moderniserats – *Red*

I motsats härtill påbjudes genom de nya författningarna, att de finska trupperna skola till största delen upplösas; att vid de få återstående truppavdelningarna ryska officerare skola få anställas; att även underofficerarna vid desamma måste behärska ryska språket, varigenom finska värnpliktiga, i synnerhet av allmogeklassen, från dessa platser utestängas; att dessa trupper skola ställas under ryska förvaltningsmyndigheter; samt att de även i fredstid kunna förläggas utom Finland.

Dessa påbud, som icke innebära en reform, utan avse en förstöring av Finlands nationalmilitär, röja ett misstroende, vartill det finska folket under en snart sekellång förening med Ryssland icke på något sätt givit anledning.

I den nya värnpliktsförfattningen förekomma även uttryck, som utgöra ett förnekande därav, att det finska folket har ett eget fädernesland och att de som tillhöra detta land äro finska medborgare. De syften som häri framträda äro oförenliga med det finska folkets ovillkorliga rättighet att i förening med Ryssland bibehålla den politiska ställning, som år 1809 blivit Finland oryggligen tillförsäkrad.

Tunga bekymmer hava under de senaste åren hopats över vårt land. Gång efter annan har man nödgats erfara, att stadganden i landets grundlagar blivit åsidosatta, dels i lagstiftningsåtgärder, dels genom viktiga ämbetens besättande med ryska män. Förvaltningen har blivit ledd på ett sätt, såsom vore dess uppgift att rubba lugnet och ordningen, hindra allmännyttiga strävanden samt framkalla ovänskap mellan ryssar och finnar.

Den tyngsta olyckan är dock den som drabbat landet genom de nya författningarna om värnplikten.

Ständerna hava i sin underdåniga svarsskrivelse av den 27 maj 1899 utförligen redogjort för den ordning, som enligt Finlands grundlagar bör iakttagas vid stiftande av värnpliktslag, samt därvid framhållit, att därest ny värnpliktslag utfärdas i annan ordning, en sådan lag, även om den i följd av yttre tvång skulle efterkommas, icke skall kunna erkännas såsom rättsgiltig, utan för Finlands folk framstå såsom endast ett maktbud.

Vad Ständerna sålunda uttalat är fortfarande det finska folkets rättsuppfattning, som icke kan genom något maktspråk förändras.

Av påbud, som strida mot landets lag, måste synnerligen betänkliga följder befaras. För tjänstemän och myndigheter uppstå pinsamma plikt-kollisioner, då de av samvetet manas att icke efterkomma sådana påbud. De skaror av arbetsdugliga samhällsmedlemmar, vilka redan förut av fruktan för de hotande förändringarna drivits att utvandra, skola ytterligare ökas, om de nu utfärdade författningarna tillämpas.

De nya värnpliktsförfattningarna och andra åtgärder, riktade mot det finska folkets rätt till egen politisk och nationell tillvaro, kunna icke undgå att rubba förtroendet mellan monark och folk ävensom framkalla ett växande missnöje, en allmän känsla av betryck och osäkerhet samt oerhörda svårigheter för samhället och de enskilda i arbetet för landets väl. Andra botemedel häremot gives det ej, än att de nämnda påbudena varda ersatta genom en under Ständernas medverkan stiftad värnpliktslag samt att grundlagarna även i övrigt varda i landets styrelse fullständigt beaktade.

Finlands folk kan icke upphöra att vara ett särskilt folk. Sammanslutet genom gemensamhet i historiska öden, rättsåskådning och kulturarbete, skall vårt folk förbliva trofast i kärleken till sitt finska fädernesland och sin lagbundna frihet och skall icke svikta i sin strävan att värdigt fylla den anspråkslösa plats i nationernas led, som Försynen åt detta folk anvisat.

Och lika fast som vi tro på vår rätt samt värda lagarna, som stöda vårt samhällsliv, lika visst äro vi övertygade därom, att Rysslands mäktiga enhet ej kan lida någon skada därav, om Finland styres enligt de grundsatser som utstakades år 1809, så att detta land kan känna sig lyckligt och lugnt i sin förening med Ryssland.

Inom landets samtliga kommuner och alla folkklasser har det känts såsom en fosterländsk plikt att vända sig till Eders Kejsrerliga Majestät med en sanningsenlig och osminkad framställning av sakläget. Vi hava särskilt framhållit, att de senast utfärdade författningarna om värnplikten, såsom stridande mot Storfurstendömet högtidligt bekräftade grundlagar, icke kunna erkännas såsom

rättsgiltig lag. I det vi tillägga, att värnpliktsbördans egen innebörd väger mindre för Finlands folk, än förlusten av fasta rättsnormer och laglig trygghet i denna viktiga angelägenhet, anhålla vi underdånigast, det tacktes Eders Kejsersliga Majestät i nåder ägna de i denna framställning berörda frågorna det övervägande deras allvarliga beskaffenhet påkallar.

Vi förbliva etc.”

För vår del har vi lite att tillägga till denna petition, som utgör en verklig folkdom över bandet av ryska ämbetsmän som bryter mot grundlagarna.

Vi skall erinra om de viktigaste data i ”den finländska frågan”.

Finland anslöts till Ryssland 1809, under kriget mot Sverige. I avsikt att vinna över finländarna, den svenske kungens tidigare undersåtar, på sin sida beslöt Alexander I att erkänna och stadfästa den gamla finländska konstitutionen. Enligt denna konstitution kan grundlag stiftas, ändras, förklaras eller upphävas *endast med bifall av ständerna, dvs en församling av representanter för alla stånd*. Och Alexander I bekräftade också i flera manifest ”högtidligt” ”*löftet att hålla landets konstitution*”.

Detta edsvurna löfte bekräftades sedermera av alla ryska härskare, bl a Nikolaus II, som i manifestet av den 25 oktober (6 november) 1894 ”... lovade att bibehålla desamma [grundlagarna] oförtryckta i deras kraft och verkan”.

Och så gick det inte ens fem år förrän den ryske tsaren bröt sin ed. Sedan den bestickliga och servila pressen länge hade hetsat mot Finland, utfärdades manifestet av den 3 (15) februari 1899. Det fastställde en ny ordning: *utan ständernas samtycke* kan lagar utfärdas, ”därest de beröra allmänna riksintressen eller stå i samband med kejsardörets lagstiftning”.

Detta var ett flagrant brott mot konstitutionen, en verklig *statskupp*, ty om varje lag kan det ju sägas, att den rör allmänna riksintressen!

Denna statskupp genomfördes *med våld*: generalguvernör Bobrikov hotade att föra in trupper i Finland, om senaten vägrade att publicera manifestet. Till de i Finland förlagda ryska trupperna hade (enligt ryska officerare) redan skarpa patroner utdelats, hästarna var sadlade osv.

Den första våldshandlingen följdes av ett otal andra: man förbjöd den ena finländska tidningen efter den andra, man avskaffade mötesfriheten, Finland översvämmades av svärmar av ryska angivare och gemena provokatörer, som hetsade till uppror osv, osv. Slutligen utfärdades utan ständernas samtycke lagen av den 29 juni (12 juli) om värnplikt. Denna lag har behandlats tillräckligt i petitionen.

Både manifestet av den 3 februari 1899 och lagen av den 29 juni 1901 är rättsstridiga. Detta är våld av en menedare tillsammans med ett gäng basji-bosuker, som kallas tsarregeringen. Två och en halv miljon finländare kan naturligtvis inte ens tänka på att göra uppror, men vi alla, vi ryska medborgare, måste tänka på den skam som drabbar oss. Vi är fortfarande alla slavar till den grad, att man använder oss för att hålla andra folk i slaveri. Vi tolererar fortfarande hos oss en regering, som inte bara med en bödels grymhet undertrycker all frihetssträvan i Ryssland utan därtill använder ryska trupper för att med våld inkräkta på andras frihet!

Iskra nr 11, den 20 november 1901

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 5, s 352-357